

M.Com(New) Semester - 3 (CBCS) Examination**Nov/Dec-2023 (NEW COURSE)****Advanced Cost & Financial Accounting (Elective (New))****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેની માહિતી ખુશાલી મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપની લી.ની ઉત્પાદનને લગતી માહિતી આપેલ છે.

(૨૦)

વિગત	2022	2023
વેચાણ (રૂ.)	32,00,000/-	38,40,000/-
નફો (રૂ.)	3,20,000/-	4,48,000/-

ગણતરી કરો :-

1. નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર
2. સ્થિર ખર્ચા
3. જ્યારે વેચાણ રૂ. 28,80,000/- હોય ત્યારે નફો
4. સમતુલ બિંદુ (રૂપિયામાં)
5. જ્યારે નુકસાન રૂ. 64,000/- હોય ત્યારે વેચાણ
6. રૂ. 6,40,000/- નફો કમાવવા માટે જરૂરી વેચાણ
7. જ્યારે ખરેખર વેચાણ રૂ. 24,00,000/- હોય ત્યારે સલામતીગાળો

અથવા

પ્રશ્ન.૧ વીરા કંપની લી. ની માર્ચ 2023 ની માહિતી નીચે આપેલ છે.

વિગત	
ઉત્પાદન(એકમો)	16,000
વેચાણ (એકમો)	14,400 (એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.50)
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	રૂ. 2,00,000/-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. 1,20,000/-
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	રૂ. 16,000/-
ઉત્પાદન પરોક્ષ ખર્ચ : ચલિત	રૂ. 40,000/-
: સ્થિર	રૂ. 16,000/-
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ : ચલિત	રૂ. 8,000/-
: સ્થિર	રૂ. 20,000/-
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ : ચલિત	રૂ. 40,000/-
: સ્થિર	રૂ. 64,000/-

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે આવકનું પત્રક તૈયાર કરો.

(A) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ

(B) સીમાંત પડતર પદ્ધતિ

પ્રશ્ન.૨ ગ્રીષ્મા કંપની લિમીટેડ સંક્લિત હિસાબી પદ્ધતિ દ્વારા તેના હિસાબો રાખે છે. નિચેના વ્યવહારોમાંથી આમનોંધ લખો.

(૨૦)

ક્રમ નં.	વિગત	રકમ રૂ.
1	દેવાદારો પાસેથી રોકડા મળ્યા	2,50,000/-
2	ઘાલખાધ	20,000/-
3	લેણદારને રોકડા ચુકવ્યા	10,00,000/-
4	મશીનરી પરનો ઘસારો	10,000/-
5	કાચો નફો	90,000/-
6	રોકડ વેચાણ	70,000/-
7	તૈયાર માલ	88,000/-
8	વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચ ચૂકવ્યો	65,000/-
9	કારખાના ખર્ચ ફાળવ્યો	80,000/-
10	કારખાના ખર્ચ ચૂકવ્યો	18,000/-
11	પ્રત્યક્ષ ખર્ચ ચૂકવ્યો	3,00,000/-
12	સામાન્ય નિષ્ક્રિય સમયની મજૂરી	10,000/-
13	ઉત્પાદન ખાતે લઈ જવામાં આવેલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી	20,000/-
14	પરોક્ષ મજૂરી	40,000/-
15	એક ઉત્પાદન પરથી બીજા ઉત્પાદન પર માલસામાનની ફેરબદલી	50,000/-
16	સ્ટોર્સમાંથી વેપારીને માલસામાન પરત	10,000/-
17	માલસામાનનો સામાન્ય બગાડ	6,000/-
18	ઉત્પાદન વિભાગને આપેલ પરોક્ષ માલસામાન	90,000/-
19	માલસામાનની ખરીદીનો ખર્ચ	9,000/-
20	માલસામાનની ઉધાર ખરીદી	5,50,000/-

અથવા

પ્રશ્ન.૨ હેતાંશ કંપની લિમીટેડ સંક્લિત હિસાબી પદ્ધતિ હિસાબો રાખે છે. તા. 1-04-2022 ના રોજ ની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી.

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
શેરમૂડી	---	5,40,000
લેણદારો	---	54,000
ઘસારાની જોગવાઈ	---	33,750
નફા-નુકસાન ખાતું	---	2,16,000
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,21,500	---
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	1,14,750	---
તૈયાર માલ સ્ટોક ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	87,750	---
બેંક સિલક	67,500	---
સ્થિર મિલકતો	3,71,250	---
દેવાદારો	81,000	---
કુલ	8,43,750	8,43,750

તા. 31-3-2023 ના રોજ પુરા થતા વર્ષના વ્યવહારો નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ રૂ
માલસામાનની ઉધાર ખરીદી	6,75,000
સમારકામ માટે આપેલ માલસામાન	13,500
ઉત્પાદન માટે આપેલ માલસામાન	7,42,500
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ઉત્પાદન ખાતે ફાળવી	5,87,250
પરોક્ષ મજૂરી	33,750
વેચેલ માલની પડતર	14,85,000
વેચાણ (ઉધાર)	20,25,000
વર્ષ દરમિયાન પડતર કિંમતે તૈયાર માલ	14,51,250
કારખાના ખર્ચ ચૂકવ્યો	2,70,000
કારખાના ખર્ચ ફાળવ્યો	3,24,000
વહીવટી ખર્ચ ચૂકવ્યા અને ફાળવ્યા	81,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ ચૂકવ્યા અને ફાળવ્યા	94,500
લેણદારોને ચુકવ્યા	6,81,750
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	19,57,500
મશીનરીનો ઘસારો	8,775

જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો અને તા. 31-03-2023ના રોજ કાચું સરવૈયુ બનાવો.

પ્રશ્ન.3 સોનલ કંપની લિમીટેડ બિનસંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ દ્વારા તેના હિસાબો રાખે છે.નિચેના વ્યવહારોમાંથી આમનોંધ લખો.

(૧૫)

ક્રમ નં.	વિગત	રકમ રૂ.
1	ચોખ્ખો નફો	20,00,000/-
2	ઉધાર વેચાણ	50,00,000/-
3	વેચાણ પડતર	9,500/-
4	વિતરણ ખર્ચ ફાળવ્યો	10,000/-
5	વહીવટી ખર્ચ ફાળવ્યો	90,000/-
6	વહીવટી ખર્ચ ચૂકવ્યો	50,000/-
7	ગ્રાહકો પાસેથી મળેલ રોકડ	5,000/-
8	અસામાન્ય નિષ્ક્રિય સમયની મજૂરી	10,000/-
9	મરામત માટે માલસામાન મોકલ્યો	80,000/-
10	ચુકવવામાં આવેલ કુલ મજૂરી	30,000/-
11	માલસામાનનું વેચાણ	85,000/-
12	જોબ પરથી સ્ટોર્સમાં પરત માલસામાન	5,000/-
13	માલસામાનનો અસામાન્ય બગાડ	20,000/-
14	ઉત્પાદન માટે માલસામાનની ખરીદી	10,00,000/-
15	માલસામાનની રોકડ ખરીદી	95,000/-

અથવા

પ્રશ્ન.૩ હંસા કંપની લિમિટેડ બિનસંકલિત હિસાબી પદ્ધતિ હિસાબો તૈયાર કર્યા પછી નીચે આપેલ વિગતોમાંથી ૩૧-૦૩-૨૦૨૨ના રોજ કાચું સરવૈયુ આપે છે.

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
માલસામાન ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	60,000	---
ચાલુ કામ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	10,000	---
તૈયાર માલ ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	30,000	---
સામાન્ય ખાતાવહી નિયંત્રણ ખાતું	---	1,00,000
	<u>1,00,000</u>	<u>1,00,000</u>

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો:	રકમ રૂ.
માલસામાનની ખરીદી	1,00,000
સપ્લાયરોને માલ પરત	10,000
ઉત્પાદન અંગે આપેલ પ્રત્યક્ષ માલસામાન	80,000
ઉત્પાદન અંગે આપેલ પરોક્ષ માલસામાન	5,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ચુકવી	48,000
પરોક્ષ મજૂરી ચુકવી	2,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	35,000
ઉત્પાદન ખાતે વસુલ કરેલ કારખાના ખર્ચ	32,000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચની ચુકવણી	25,000
ઉત્પાદન ખાતે વસુલ કરેલ વહીવટી ખર્ચ	30,000
વર્ષ દરમિયાન થયેલ તૈયાર માલની પડતર	1,80,000
વેચેલ માલની પડતર	2,00,000
વેચાણ ખર્ચ ચુકવ્યો	12,000
વેચાણ ખર્ચ ફાળવ્યો	10,000
વેચાણ	2,50,000

કંપનીના પડતરના ચોપડામાંથી મેળવેલ ઉપરોક્ત માહિતી પરથી પડતર ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા અને તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ કાચું સરવૈયુ બનાવો.

પ્રશ્ન.૪ ટૂંકનોંધ લખો.

(૧૫)

- (A) સમાન પડતર પદ્ધતિના ફાયદા અને મર્યાદાઓ
(B) બેલેન્સ સ્કોરકાર્ડના ચાર દ્રષ્ટિકોણ

અથવા

- પ્રશ્ન.૪ (A) બેન્ચ માર્કિંગ સમજાવો. તેના પ્રકારો અને તબક્કાઓ જણાવો.
(B) આંતર પેઢી તુલના સમજાવો. તેના ફાયદા અને મર્યાદા જણાવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 The following information is related to production of Khushali manufacturing co. ltd.

(20)

Particulars	2022	2023
Sales (Rs.)	32,00,000/-	38,40,000/-
Profit (Rs.)	3,20,000/-	4,48,000/-

Calculate:-

1. P/V Ratio.
2. Fixed expenses.
3. Profit where sale is Rs.28,80,000/-
4. Break-even point (In Rupees)
5. Sales where Loss is Rs. 64,000/-
6. Sales to earn profit of Rs.6,40,000/-
7. Margin of Safety When actual sales is Rs.24,00,000/-.

OR

Que.1 Following details are related to Veera Company Ltd. for March-2023.

Particulars	
Production (Units)	16,000
Sales (Units)	14,400 (Per unit selling price Rs.50)
Direct Material.	Rs. 2,00,000/-
Direct Wages.	Rs. 1,20,000/-
Direct expenses.	Rs. 16,000/-
Production overheads: Variable	Rs. 40,000/-
: Fixed	Rs. 16,000/-
Administrative overheads: Variable	Rs. 8,000/-
: Fixed	Rs. 20,000/-
Selling overheads: Variable	Rs. 40,000/-
: Fixed	Rs. 64,000/-

From the above particulars prepare Income statement.

(A) Absorption costing.

(B) Marginal costing

Que.2 Grishma Ltd. keeps their accounts by Integrated accounting system. Write journal entries from the following transactions.

(20)

Sr. No.	Particulars	Rs.
1	Cash received from Debtors	2,50,000/-
2	Bad Debts	20,000/-
3	Cash paid to Creditors	10,00,000/-
4	Depreciation on machinery	10,000/-
5	Gross Profit	90,000/-
6	Cash sales	70,000/-
7	Finished goods	88,000/-
8	Selling and Distribution overhead paid	65,000/-
9	Factory overhead absorbed	80,000/-
10	Production overhead paid	18,000/-
11	Direct expenses paid	3,00,000/-
12	Wages for normal Idle time	10,000/-
13	Direct Labour transfer to production	20,000/-
14	Indirect Labour	40,000/-
15	Material transfer from one production to another Production	50,000/-
16	Material Returned to supplier from stores	10,000/-
17	General wastage of material.	6,000/-
18	Indirect material given to production	90,000/-
19	Expenses For purchase of material	9,000/-
20	Credit purchase of material	5,50,000/-

OR

Que.2 The Hetansh Company keeps their accounts on integral system. Following are the balances of the company as on date 1-4-2022:

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Share Capital	---	5,40,000
Creditors	---	54,000
Provision for Depreciation	---	33,750
Profit and Loss Account	---	2,16,000
Stores Ledger Control Account	1,21,500	---
Work in Progress Ledger Control Account	1,14,750	---
Finished Stock Ledger Control Account	87,750	---
Bank Account	67,500	---
Fixed Asset	3,71,250	---
Debtors	81,000	---
Total	8,43,750	8,43,750

Following are the transactions for the year ended on dated 31-3-2023:

Particulars	Rs.
Material purchased (on Credit)	6,75,000
Material issued for repairing	13,500
Material issued for production	7,42,500
Direct Labour transfer to production	5,87,250
Indirect Labour	33,750
Cost of goods sold	14,85,000
Sales (on credit)	20,25,000
Finished goods at cost during year	14,51,250
Production overheads paid	2,70,000
Production overheads allocated	3,24,000
Administrative overheads paid & allocated	81,000
Selling overheads paid & allocated	94,500
Payment to creditors	6,81,750
Collection from debtors	19,57,500
Depreciation on machinery	8,775

Prepare necessary Accounts and Trial Balance as on 31-03-2023.

Que.3 Sonal Company Ltd. keeps their accounts by Non-Integral Accounting system. Write Journal entries from the following transactions. (15)

Sr. No	Particulars	Rs.
1	Net profit	20,00,000/-
2	Credit sales	50,00,000/-
3	Cost of goods sold	9,500/-
4	Distribution overhead absorbed	10,000/-
5	Office overhead Allocated	90,000/-
6	Administration overhead paid	50,000/-
7	Cash received from Customer	5,000/-
8	Wages of Abnormal Idle time	10,000/-
9	Material issued for repairing	80,000/-
10	Total Labour Paid	30,000/-
11	Material sold	85,000/-
12	Material Returned from Job	5,000/-
13	Abnormal Loss of material	20,000/-
14	Purchase of material for production	10,00,000/-
15	Cash purchase of material	95,000/-

OR

Que.3 Hansa Co. Ltd give a Trial Balance as at 31-03-2022 after preparing necessary control accounts in cost from the details given below:

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Store Ledger Control A/c	60,000	---
Work in progress Ledger Control A/c	10,000	---
Finished goods Ledger Control A/c	30,000	---
General Ledger Control A/c	---	1,00,000
	<u>1,00,000</u>	<u>1,00,000</u>

Transactions during the year:	RS.
Purchase of stores	1,00,000
Stores return to supplier	10,000
Stores supplied for Production	80,000
Indirect Stores supplied for Production	5,000
Direct wages paid	48,000
Indirect wages paid	2,000
Factory expenses paid	35,000
Factory expenses absorbed by production	32,000
Administrative expenses paid	25,000
Administrative expenses absorbed by production	30,000
Production of finished goods during the year	1,80,000
Cost of goods sold	2,00,000
Selling expenses paid	12,000
Selling expenses absorbed	10,000
Sales	2,50,000

From the above information prepare necessary accounts and trial balance as on 31-03-2023.

Que.4 Write on Short note.

- (A) Benefits and Limitations of Uniform Costing
(B) Four perspectives of Balance Score Card.

OR

- Que.4 (A) Define Bench Marking. State it's Types and Stages.
(B) Define Inter-Firm Comparison. State it's Benefits and Limitations.

(15)